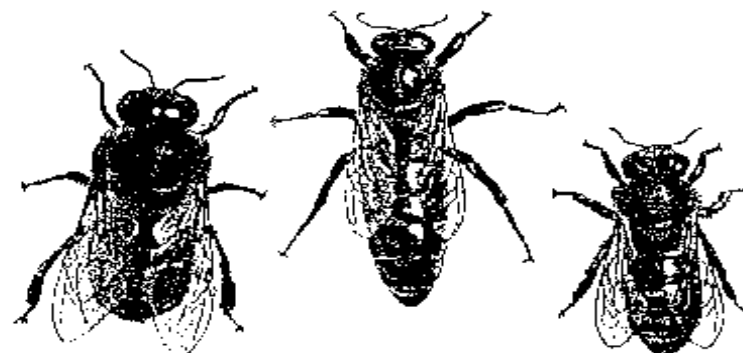

ORGANISATION**STYRELSE**

Ordförande	Lars-Martin Liljenvall	715 60 69
e-post	liljenvall@zeta.telenordia.se	
Kassör	Viking Holm	57 15 17 18
	viking.holm@dfdstransport.com	
Sekreterare	Bo-Ingemar Darlin	718 05 18
	darlin_bi@hotmail.com	
Övr. ledamöter	Anders Karlsson	57 16 25 13
	Bo Jansson	668 15 34
	Bo.Jansson@naturvardsverket.se	
Suppleanter	Torbjörn Schultz	716 40 87
	torbjorn@christelschultz.se	
	Per Thunman	718 02 32
	p.thunman@swipnet.se	
	Sigbritt Karlsson	773 11 23
Revisorer	Jan Stenhaus	18 25 82
	Hans Carlberg	57 02 88 28
Suppleant	Gösta Huitfeldt	716 82 01
Valberedning	Ingvar Pettersson	57 03 18 31
Honungsbedömning	Styrelsen	
Ombud till	Viking Holm, Bo Jansson,	
Sthlms Läns Biodlare	Britta Kinnemark,	
Suppleant	Per Thunman	
Bitillsynsman	Ingvar Pettersson	57 03 18 31
Bitillsynsman, Nacka	Hans Samland	746 94 75
Föreningens postadress:		
Wermdö Skeppslags Biodlareförening		
Viking Holm, Näset, 130 37 Stavnäs		

**Wermdö Skeppslags
Biodlareförening**

2005

Innehåll**Sida**

Aktiviteter	Omslagets insida
Nye ordföranden har ordet	1
Våra första bitankar	2
Möte med kinesiska biodlare	3
Fluvalinat i bivax	4
Att man aldrig lär sig	6
Medelskörd 1985 – 2004	7
Tillsynsmannens rapport	8
Varroa – ekologisk bekämpning / diagnos	10
Varroabekämpning	12
Medlemsförteckning	14
Organisation	Omslagets baksida

Ansvarig utgivare:

Per Thunman Skurusundsvägen 44, 131 46 NACKA

AKTIVITETER UNDER 2005

WSBs föreningsmöten

- 16/4 Vårmöte tillsammans med Skärgårdsbiodlarna i Beatelund kl. 1030.
- 21/5 Sommarmöte, Velamsund kl 10.00
- 25/5 Grillfest med Skärgårdsbiodlarna i Beatelund kl. 1800.
Föranmälan till Lars-Martin Liljenvall senast den 24/5.
- 3/9 Höstmöte, Velamsund kl. 1000
- 10/9 Resa till Uppsala, SLU och Linnés trädgård.
Föranmälan till Lars-Martin Liljenvall senast den 3/9.

Årsmöte

Tisdagen den 1 november
Lokal meddelas i separat kallelse.

Välkomna!

Det finns möjlighet att köpa biodlingsförnödenheter vid Beatelund under sommaren. Skärgårdsbiodlarna har försäljning varje söndag mellan kl. 11 och 13.

Karta över vägen till Beatelund finns på sista sidan.

Nye ordföranden har ordet

Hej alla bi-vänner!

Jag vill först hälsa er välkomna till ett nytt spännande biår. Jag hoppas att vi som vanligt kommer att trivas tillsammans mellan bikuporna under våra träffar och utfärder men framför allt känna av den varma gemenskap som det innebär att tillhöra en biodlareförening.

Det kan finnas flera skäl till att man är biodlare. Många skaffar sig bin för att få trädgården att blomstra, att kunna få njuta av rikare skördar av bär och frukt. Andra värderar att ha egen honung på frukostbordet nästan året runt. För många är biodlingen en stimulerande hobby och de ägnar mycket tid åt kupor och ramar och förbättrar ständig sina redskap och sin utrustning. Medan en del ägnar sig åt drottningodling och ingående biavel är andra åter bekymrade över bisjukdomar och kvalstrens utbredning och härjningar.

Senare i vår – 7-10 april – träffas vi på Trädgårdsmässan ute i Älvsjö. Vi ansvarar, tillsammans med tre andra föreningar i distriktet, för en monter med olika biprodukter på mässan. Det brukar komma mycket folk och vi får ett utmärkt tillfälle att göra PR för vår hobby samt att värva nya medlemmar.

Sedan en tid tillbaka har det funnits två biodlareföreningar inom Värmdö kommun – Wermdö skeppslags Biodlareförening och Skärgårdsbiodlarna. Att ha två föreningar inom samma område är kanske något överflödigt – man har därför sedan en tid diskuterat ett eventuellt samgående. Vår första kontakt blir ett besök hos dem och deras bigård vid Beatelund på Ingarö.

Under våren kommer Ingvar och Per att genomföra såväl nybörjarsom fortsättningskurser i biodling. Vi hoppas på fler medlemmar – träffen i Velamsund kan ses som en praktisk avslutning på dessa kurser. Kurserna är bra och kan förhoppningsvis generera fler medlemmar.

Vår förenings sensommarutfärd går i år till Uppsala. Vi besöker professor Ingemar Fries på hans institution – entomologiska – på SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet) där han berättar om sin forskning kring bisjukdomar. Vi besöker senare under dagen Linnéträdgården inne i Uppsala.

Slutligen vill jag personligen tacka för förtroendet att få leda föreningens verksamhet under 2005. Låt oss nu bara hoppas på en varm och härlig bisommar!

Med bästa hälsningar

Lars-Martin Liljenvall

Våra första bitankar

Varje sommardag vid tretiden brukar vi dricka eftermiddagskaffe under vårt fågelbärsträd. Det är en lyx som vi unnar oss när vi nu har blivit pensionärer, eller ”har ledigt”, som vi brukar säga. Vi ägnar då och då en tanke helt kort, men bara mycket kort, åt dem som fortfarande arbetar. Vi minns själva hur det kändes att vid den tiden på dagen fortfarande ha några timmar kvar att arbeta.

Fågelbärsträdet är ett gammalt och vildvuxet träd. Det var stort och högt redan när vi flyttade hit för nu sexton år sedan. Det har sin blomningstid under slutet av maj. Under några korta intensiva dagar är det översållat med vita blommor i en sådan mängd att trädet fullkomligt ändrar karaktär. Efter att ha stått kallt och spretigt under vinterhalvåret och senare under våren fått sina gröna blad överraskar oss trädet, nästan över en natt, med att ha klätt sig i den vitaste, skiraste skrud.

Detta sker under den tid på året då blomningen i naturen är som mest intensiv. Plommonträd och äppelträd slår ut nästan samtidigt med tulpaner och andra lökväxter. Man får intrycket att hela naturen byter skepnad och att den vill kompensera sig för den långa, dystra vintertiden. Allt fullkomligt exploderar och man är lika överväldigad varje år.

Dagarna i maj brukar bjuda på varmt väder och det tillhör därför rutinerna att bära ut middagskaffet i trädgården. Ett år, när vi satt där som ofta i samtal om växter och fortsatt plantering, kom vi in på humlornas och binas liv och leverne och inverkan vid pollinering och fruktsättning men också på deras betydelse i hela ekologiska systemet. Förekomsten av bin, humlor, övriga insekter och fjärilar skänker ju liv åt en blommande trädgård.

Det var då vi kom på det: ”Du. Tänk om vi skulle skaffa bin”

Möte med kinesiska biodlare

Hainan är en ö i den allra sydligaste delen av Kina. Den ligger sydligare än Kanarieöarna så klimatet är subtropiskt. Under en resa på ön träffade vi några kinesiska biodlare. En var en f.d. industriledare som kom ifrån Sinkiang i nordvästra hörnet av Kina, så långt från Hainan man kan komma. Han hade tillsammans med en kollega 400 samhällen med gula bin, *ligustica*, som han vandrade runt på ön och även till fastlandet med.

Draget var varierade men myndigheterna hade insett betydelsen av biodling och från flyg spritt ett frö från en ört som gav mycket nektar. En annan betydande växt var gummiträdet. Genomsnittssköörden var 20 kg per samhälle. Dessa slungade han med en tvåramars handdriven slunga!! Arbetskraften är billig.

Han flyttade samhällena 10 – 12 gånger per år med inhyrd lastbil. Förutom honung skördade han pollen och drottninggele. Eftersom man hade importrestriktioner i USA och EU var honungspriset lågt. Restriktionerna berodde på att man upptäckt höga halter av kemikalier i den kinesiska honungen. Dessa kom från den behandling mot yngelröta som är vanlig i Kina.

En annan biodlare vi mötte hade *ceranabin*. *Cerana* är lite mindre än vårt bi och inhemskt i Asien. Familjen levde inte av biodling utan hade det som ett komplement till fruktodling. De hade bara ett fåtal samhällen. Man samlade dessutom honung från det asiatiska jättebiet, *Apis dorsata*, som bygger en vaxkaka under en gren eller utskjutande klippa. Honungen, både den från *cerana* och *dorsata*, såldes flytande till ortsbefolkningen som kom med egna flaskor.

Per T

Fluvalinat i bivax.

Saxat ur BNB, Bi-NyhetsBrev, www.quicknet.se/home/q-119076/.

L. Strömberg (långvarig ledamot i SBR:s styrelse, ordförande i Redskapskommittén) har i ledaren i Bitidningen 7/8 2004 vurmat för att man skall smälta eget vax och gjuta egna vaxkakor för att undvika risken med residuer av fluvalinat från annans vax. Hans slutsats är att eftersom man hittade fluvalinatresiduer i särbehandlat vax finns det oärliga biodlare som säger att de inte behandlar med fluvalinat men gör det ändå och skickar vax till särbehandling.

En solig och varm fredag åkte jag efter lunchen till skogen för att kolla om kantarellerna har börjat växa. Jag åkte förbi en åker med raps i full blom. Mitt i fältet fanns en bekant bonde sittandes på en traktor som besprutade åkern för glatta livet. Vid rapsfältets kant stod min biodlarbekants bikupor. Jag väntade ut bonden tills han var färdig och gick för att prata med honom.

Jag: ”Jag trodde att man inte får spruta i blommande fält, jag trodde att gränsen går vid max 10 % blommor och då skall man spruta sent på kvällen när bina har slutat flyga.”

Han: ”Tror du att jag är dum? Jag hade igår hos mig en konsulent som sa att det är helt OK att spruta med det jag sprutar.”

Jag: ”Vad sprutar du med?”

Han: ”Mavrik.”

Jag fann inget mer att säga och det enda jag kunde göra var att åka till skogen. Det var på fredag. Det första jag gjorde på måndag var att ringa till lantbruksenheten på länsstyrelsen. Och där upplyste mig en trevlig och kunnig dam att det är helt OK att spruta med Mavrik på raps som står i full blom eftersom den betraktas som ofarligt för bin. För de som inte vet vad Mavrik är så är den aktiva substansen i Mavrik fluvalinat (som är en pyretroid), d.v.s. samma medel som finns i Apistan och medlet man ojar sig över att man har funnit i särsmält vax.

Som komplement letade jag fram dokument utfärdade av Växtskyddscentralen i Linköping/Uppsala (Växtskyddscentraler är Jordbruksverkets regionala kontor) och där står det att man skall visserligen undvika att spruta med Mavrik när ett fält är i full blom, men man får

göra så p.g.a. en låg giftighetsgrad för bin. I ett dokument utfärdat av Jordbruksverket står ordagrant:

”Finns blommande undervegetation får bekämpning utföras nattetid (22.00-03.00) med pyretroider förutsatt att bin och humlor lämnat området. Restriktionen gäller ej för Mavrik som anses ofarligt för bin.”.

Samma sak hittade jag i dokument författade av Nordisk Alkali AB – firman som saluför Mavrik:

”Förutom att Mavrik är skonsamt mot bin och andra pollinerare vilket innebär att behandling kan ske under dagtid och i blommande gröda eller undervegetation kan nämnas att den också har låg giftighet på många nyttoinsekter i fält.”

Varför skall man särsmälta eller egensmälta vax när fluvalinat tydligen kommer in i vaxet bakvägen (via Mavrik sprutat på raps m.m.) oavsett om biodlaren använder Apistan eller behandlar mot varroa med s.k. ekologiska metoder och undviker att använda Apistan? Varför skall vi tåla att p.g.a. en ignorant okunnighet om föreskrifter, deras tillämpning och konsekvenser att anklagas för att vara bedragare (**offentlig ursäkt vore på plats**)? Varför skall vi förmås läsa onödiga rapporter om icke särbehandlat respektive särbehandlat vax när dessa rapporter saknar relevans och inte relaterar till den verklighet vi befinner oss i?

Jag tror inte att ”min bonde” var den enda bonden i hela Sverige som sprutade i en blommande rapsfält. Analyser på särbehandlat vax talar sitt tydliga språk - **också!!**

Våra experter borde för länge sedan ha börjat titta på vilka mängder av fluvalinat som kommer in bakvägen i våra kupor som står vid rapsfält som står i full blom och besprutas. Det vore mycket konstruktivt.

Olda Vancata

Redaktörens kommentar.

Inom vårt område finns det inte så mycket raps så risken att få påverkan av vaxet den vägen är liten. Jag tänker därför fortsätta att tillverka mina egna mellanväggar.

Att man aldrig lär sig!

Egentligen är det konstigt att man aldrig lär sig. Varje år efter trettondagen har man vårkänslor. Helgerna är avklarade och man går och längtar efter ljusare tider. Solen går upp några minuter tidigare varje dag men kunde den inte snabba på lite? Man tittar ut genom fönstren och ser att det nu i mitten av januari är barmark - man börjar hoppas. Det blir nog ingen mer snö i år, våren kommer nog tidigare i år. Det är nog det där med "Växthuseffekten". Man tittar till bikuporna och undrar hur "dom" har det därinne. Surrar det inte lite grann eller...? Tittar "dom" inte ut snart?

Men det är fortfarande mörkt ute – dagarna är korta – det är inte vår än även om det inte är så kallt.

Två dagar efteråt kom snön! Inte *ett* lågtryck med sitt nederbördsområde passerar utan *tre stycken*. Dessutom kom snöbyar in från Östersjön med den nordliga vinden.

Att man aldrig lär sig.

Hur blir biåret i år då? Sämre sommar än 2004 kan det väl inte bli? Maj inleddes som ni kommer ihåg med varma dagar. När vi hade vår första biodlarträff den 8:e var det 27 grader varmt. Sedan kom en period med kyligare väder. Under söndagen den 23:e gick temperaturen inte upp till mer än 5 grader. I slutet av maj och i början av juni kom vi in i en regnig period. Jag hade skaffat mig en liten regnmätare för att följa upp nederbörden under sommaren men hade då ingen aning om hur frekvent jag skulle komma att få avläsa den. Under kvällen den 7:e och natten till den 8 juni fick vi 41 mm regn. Att bina höll sig inomkups var väl inte att undra på. Marken hann inte torka upp förrän det var dags igen för 25 mm den 10-11:e.

Plötsligt en dag får vi syn på en svärm uppe i fågelbärsträdet! Vi skakar ner den i en låda och låter sedan bina marschera in i en tom kupa. Att dom svärmar när det regnar! Fram till månadsskiftet juni-juli får vi ytterligare 42 mm, mest i form av irriterande regnskurar nästan varje dag. Vi sa till varandra: "Värre än så här kan det väl inte bli. Juli kommer säkert med varmt och vackert väder! Då blir det väl fart i kuporna!"

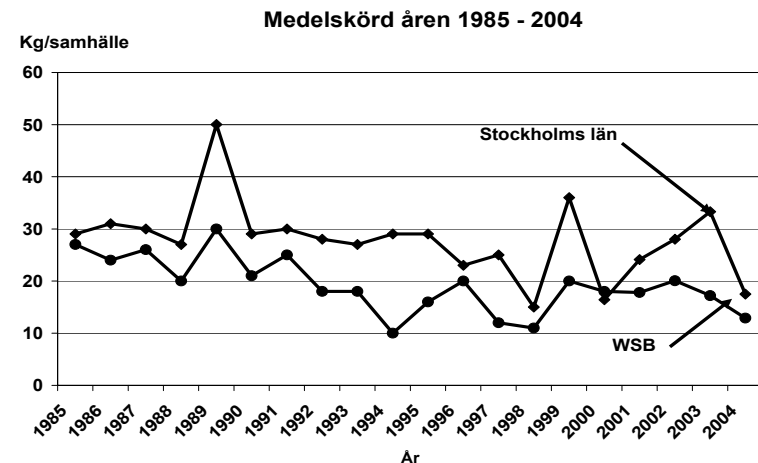
Torsdagen den 1 juli gav oss 20 mm nederbörd! Har vädret nu en gång hamnat snett brukar det hålla i sig. Varannandagsväder under juli gav oss ytterligare 40 mm den månaden. Vi led med bina som ändock gjorde tappra försök att mellan regnskurarna pollinera våra växter och komma hem med nektar till kupor som nog var tämligen tomma på honung.

Hoppet ställdes till augusti som måste bli varm om vi över huvud taget skulle få någon skörd i år. Månaden började förhoppningsfullt med en varm period. Har man sett! Det regnar inte! Och bina flyger! Söndagen den 8:e avläste vi 33 grader på termometern. Det blev sommarens varmaste dag. Fyllt tryck i kuporna. Nu gäller det att ta igen vad som förlorats! Jag gick igenom alla kuporna och såg att det var yngel överallt. Det kanske blir lite honung i år i alla fall.

Det varma vädret håller i sig till omkring den 12 augusti då vi fick regn några dagar. Efter regnet den 25 augusti – 17 mm – började vi miss-trösta. Vi fick njuta av några dagar med middagstemperaturer på omkring 20 grader men sedan blev luften allt kyligare. Vid månadsskiftet augusti-september sjönk temperaturen ned till plus 2 grader på nätterna.

Vi var ett antal dystra och dämpade biodlare som skattade våra kupor i höstas. Det blev inte vad vi förväntade oss. Inget år är det andra likt. Det är ett vågspel – och varje år en utmaning – att vara biodlare.

/LML

Tillsynsverksamheten 2004

Varroaläget i vårt tillsynsdistrikt

I förra årets rapport över sjukdomsläget i Värmdö kommuns olika församlingar uttryckte jag en försiktig förhoppning om att vi skulle få ytterligare en kvalsterfri sommar, en förhoppning som troligtvis införlivades. Ingen biodlare i Värmdö kommun har rapporterat någon upptäkt av varroakvalster i sina kupor. Jag har heller inte kunnat upptäcka några kvalster i de kupor som jag haft under särskild uppsikt under sommar- och höstperioden och jag får utifrån detta dra slutsatsen att Värmdö även år 2004 var fritt från varroakvalster.

Vi ska naturligtvis inte vara tvärsäkra och slå oss för bröstet, alla som läser och hör om kvalstrets spridning vet ju att den oftast sker mycket smygande och att det kan ta ett par somrar innan man över huvud taget kan upptäcka kvalstret men det behöver teoretiskt bara finnas en enda kvalsterhona i en kupa för att spridningen ska sätta igång, och då finns det ingen väg tillbaka.

Amerikansk yngelröta

En sak vi kan vara glada över är att förra årets upptäckt av yngelröta inte verkar ha spritt sig vidare bland våra bisamhällen. Men som jag alltid har påpekat glöm aldrig bort att vid varje ingrepp eller inspektion av ett bisamhälle hålla ögonen efter kvarlämnade täckta celler som finns i yngelkakor där de flesta ungbina redan krupit ut. Om man ser någon eller några få celler som har blivit ”kvarglömda” så är det klokt att ta fram en tändsticka och sticka hål i cellen för att kontrollera orsaken. Ser man då en brun klabbig massa måste det vara en varningsklocka som ringer till, det kan vara tecken på yngelröta och då måste man ringa till bitillsynsmannen.

Övrigt

Per Thunman och Bo-Ingemar Darlin har även 2004 ställt upp med att hjälpa biodlare i Nackas församlingar och i Boo församling med oxalsyreprov av bisamhällen, där nu flera nya varroasmittade samhällen har hittats.

Jag uppmanar därför alla att inte under några förhållanden flytta bisamhällen från detta område vidare ut till Värmdö kommuns församlingar eller sälja några bisamhällen till andra varroafria områden.

Tillsynsrapport för år 2004

	Antal
Uppskattning av distriktets totala antal bigårdar	130
Uppskattning av distriktets totala antal bisamhällen	350
Undersökta bigårdar	10
Undersökta bisamhällen	40

Resultat:

Bigårdar smittade med amerikansk yngelröta	0
Upptäckta fall av amerikansk yngelröta	0
Förintade bisamhällen pga. yngelröta	0
Bigårdar med varroa	0
Bisamhällen med varroa	0
Förintade samhällen pga. varroa	0
Undersökta vildbisamhällen	5
Förintade vildbisamhällen	5
Vildbisamhällen som inte kunnat undersökas	0

Ingvar Pettersson

Grillsås med honung

1,2 dl kinesisk soya	2 dl ketchup
2 dl honung (lätt uppvärmd)	3 pressade vitlöksklyftor
1 krm Tabasko	

Allt blandas. Om honungen värms lite är den lättare att blanda med de övriga ingredienserna. Pensla på köttet eller låt köttet ligga i såsen några timmar innan grillningen. Passar utmärkt till fläskkött.

Varroa - ekologisk bekämpning / diagnos.

Saxat från BNB

Det är allom bekant att när varroa får ett fint pulver på sina sugfötter kan den inte hålla sig kvar på biet, tappar taget och ramlar ner från biet. Pulvret kan vara i stort sett vad som helst exvis mjöl eller pudersocker i Indien lär de använda svavelpulver – sic!

Min tanke var att det här med pudersocker kan vara lösningen på problemet (för utifrån mina referensramar har varken mjöl eller svavelpulver i kupan att göra) med alltför stora mängder varroa i samhället under tiden då det finns honung i samhället och det inte går att bekämpa varken med myrsyra eller Apistan.

Jag inhandlade för cirka en femtiolapp mjölsikt på Clas Ohlson (se bild) och vid vårundersökningen där jag bytte bottnar ställde jag på ny botten en tom yngellåda och langade över ram för ram som jag med hjälp av mjölsikten pudrade bägge sidor med pudersocker.

Och visst – det funkade. I varje kupa ramlade ner tiotals kvalster ner på en nedfallsskiva smord rikligt med matolja (tanken var att om varroa ramlade ner och sedan blev av med sockerpartiklar kunde det klättra tillbaka i kupan igen – och det ville jag inte).

Jag har ingen aning om med vilken verkningsgrad det fungerar, men **det borde inte vara svårt att komma underfund med genom att testa metoden innan man behandlar exempelvis med Apistan på hösten. Och på det viset får man siffror man kan utgå ifrån.**

För att ”pudra” ett samhälle gick det åt cirka 100 -150 gram florsocker per behandling och kupa och jag tycker att ”nedsmutsningen” av den eventuella honungen med socker under nektarinsamlings perioden kan inte vara stort för att man kan anta att bina när de slickar varandra rena konsumerar det mesta av sockret direkt.

Den ena idén har gett upphov till en annan:

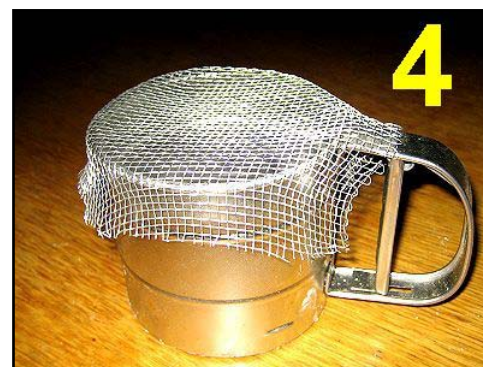
En ny diagnostisk metod

Idag har vi inga bra, skonsamma eller snabba metoder som ger oss ett direkt svar – har man fått varroa i kupan eller inte?

Återigen det går att använda pudersocker. Det enda man behöver är

återigen mjölsikt, ”kork” till denna och en bit av grovmaskigt nät som täcker mjölsikten.

Tillvägagångssättet är enkelt. Man fyller mjölsikten med bin (till hälften eller till andra strecket underifrån) genom att sopa eller skaka in bin

från några ramar. Man sätter på ”korken” (bild 1) och vänder mjölsikten upp och ner (bild 2). Man håller lite florsocker (säg 2-3 teskedar) på mjölsiktens nätbotten som är i upp och nervända tillståndet topp. Duttar man på mjölsikten så socker ramlar ner på bina. Man skakar ordentligt med mjölsikten så att samtliga bin bli vita av socker och varroa får därmed sin beskärda del med. Man vänder på mjölsikten upp och ner igen (vänder den rätt), tar bort korken, sätter på det grovmaskiga nätet (bild 4) och över en vit skiva (eller en godisplastburk) vänder på mjölsikten upp och ner igen och skakar igen. Varroa som kan inte hålla sig kvar ramlar ut genom det grovmaskiga nätet. Sedan vänder man mjölsikten igen, tar bort nätet och håller bina i kupan. Det tog cirka 5 minuter att genomföra testet.

Testförfarandet är snabbt, enkelt och skadar inte några bin. Så det ÄR möjligt att testa om bina är angripna (eller inte) av varroa när som helst på året.

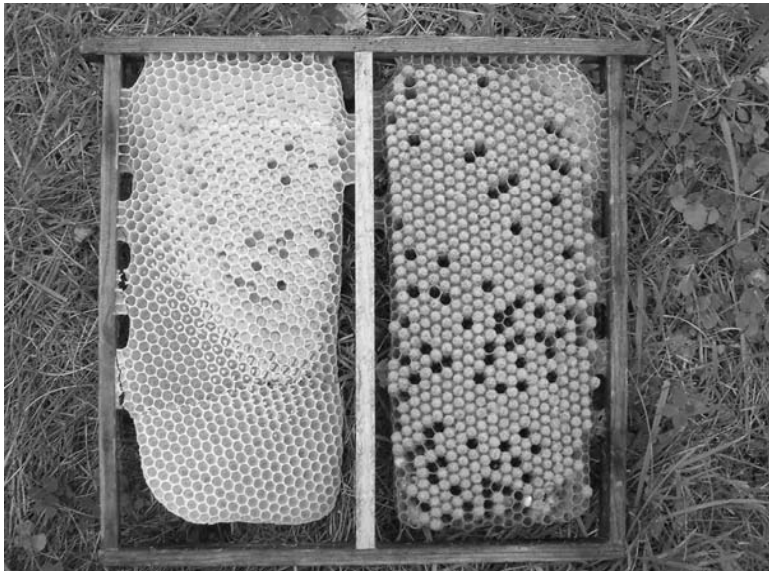
Olda Vancata

Varroabehandling, favorit i repris

Varroakvalstren är spridda inom vårt område. För att vi inte skall få stor dödlighet bland våra samhällen måste vi behandla dem. Det finns endast ett tillåtet effektivt bekämpningsmedel, Apistan. Några nackdelar med detta ämne är att kvalstren efter några år blir resistenta och att rester av den verksamma substansen, fluvalinat, kan hittas i vax och honung. För att använda det måste man ha behörighet. Att medlet dessutom är dyrt gör inte saken bättre.

WSB's styrelse rekommenderar därför att vi behandlar med ekologiska metoder, dvs. metoder som baserar sig på skötsel och substanser som är en naturlig del av miljön i kupan.

Det vi börjar med på våren är att sätta in en delad drönarram. Det är en vanlig ram delad i två eller tre vertikala sektioner utan trådning. Ramen, utan mellanvägg, sätts mitt i yngelklotet. Bina kommer då att bygga drönarceller i alla sektioner. Om vi har en tvådelad ram går vi in i samhället efter 10 dagar. Bina har då ägg och yngel i båda halvorna av drönarramen. Skär bort ena halvan och kasta den i komposten och sätt tillbaka ramen. Efter ytterligare 10 dagar är den första halvan full med täckt drönaryngel. Se högra delen i ramen nedan.

Skär ut den och lägg den i frysen så att kvalstren dör. Sätt tillbaka ramen. Upprepa detta i ca två månader. Kvalstermängden är nu reducerad så att samhället klarar sig fram till slutbehandlingen som vi gör efter skattningen och när samhället är yngelfritt. Om vi valt en tredelad ram går man in var sjunde dag och skär bort de täckta drönarcellerna.

När samhället på hösten är fritt från täckt yngel behandlar vi det med oxalsyra. Detta kan också göras med en svärm. Oxalsyran köps på färghandeln för ca 65 kr för 600g. Behandlingen kan ske med syran upplöst i en sockerlösning med koncentrationen 3,2 %. Blanda 15 g oxalsyra med 200 g socker och 200 g vatten. Sug upp lösningen i en doseringsspruta och spruta ner den ljumma, 30 – 40 grader, lösningen i kakgatorna där det sitter bin. Man behöver ca 3,5 ml per kakgata.

Ett enklare sätt att applicera oxalsyran är att förånga den. Det finns en liten ”stekpanna” som drivs med ett 12 volts bilbatteri. Man lägger ett kryddmått oxalsyrekristaller i pannan, sticker in den i flusteröppningen och tätar flustret med en trasa. Man låter strömmen vara inkopplad i 2,5 minuter. Flustret skall vara stängt i ytterligare 15 minuter för att oxalsyran skall hinna verka. 80 – 90 % av kvalstren dör av detta under de närmaste dagarna. Eftersom oxalsyran inte tränger igenom cellocken måste samhället vara yngelfritt.

Jag har en sådan förångare och Bo-Ingemar Darlin eller jag kan för en ringa penning behandla era samhällen.

För att underlätta undersökning och behandling av samhället rekommenderar vi att ni skaffar nya bottnar till era uppstaplingskuper. Förra året ordnade vi en snickericirkel under några kvällar i Studieförbundet Vuxenskolas regi. Om intresse finns gör vi det i år också. Anmäl er till undertecknad om ni vill vara med. Bottnarna har en nätbotten och under denna en utdragbar plåtskiva där de döda kvalstren hamnar utan att bina kan städa bort dem. Genom att undersöka skivan varannan vecka får vi en uppfattning om huruvida samhället har kvalster och i vilken omfattning. Detta ligger till grund för den behandling vi behöver sätta in.

Per Thunman